

ROMANIA LIBERA

APARE IN TOATE ZILELE

ABONAMENTELE :

In Capitala : Pentru 1 an 30 lei; 6 luni 15 lei; 3 luni 8 lei.
In Districte : " " 36 " " 18 " " 10 "
In Străinatate : " " 48 " " 24 " " 12 "

DIRECTOR : D. AUG. LAURIAN.

Pentru Abonamente, Anunțuri și Reclame a se adresa :

In România : La administrație, Pasajul Român, Nr. 3 bis, București; și la corespondenții ziarului din județe.
In Hamburg : La *Adolf Steiner*, Gänsemarkt, 58, Biroul central de anunțuri pentru Germania.
Pentru Franța, Anglia, Austro-Ungaria și Italia : Se va adresa la *AGENCE LITRE*, Paris, 50, rue de Notre-Dame-des-Victoires (place de la Bourse).

ANUNCIURILE :

Linia mică pe pagina IV-a 30 bani
Reclame pe pagina II-a 5 lei. — Reclame pe pagina III-a 2 lei.
Scrisorile nefranțese refuză. — Articoll nepublicați nu se înapoiază.

Pentru inserții și reclame redacțiunea nu este reponsabilă.

SCIURI TELEGRAFICE

DIN ZIARELE STRAINE

Petersburg, 11 Ianuarie.

Sgomotele de atentat nu sunt neintemiate. Poliția a pus mâna pe un împiegat de la linia ferată, care trăda nihilistilor orice tren ce avea să plece și or-țe tarif. S'a mai descoperit, că nihilistii plănuiau un nou atentat. S'a arestat un mare număr de compromiși, între cari mai mulți ofițeri, ce s'au închis în cetate. Se iaă marl precauțiunil pentru ziua de anul nou, când Tarul va veni la Petersburg, căci poate nu vor fi arestați toți conspiratorii.

Constantinopol, 12 Ianuarie.

Dintre muntenegrenii împrăștiati de Bulgari 16 au fugit pe teritoriul turcesc, unde au fost prinși și duși la Adrianopol spre a fi judecați. O altă ceată, care se dusese la Derviş-Teghe spre a trece granița, a fost atacată la Eski-Zagra de către jandarmii turci, cari au prins pe rebeli și i-au dus la Adrianopol.

Viena, 12 Ianuarie.

Știrea, dată de corespondenții din Berlin al foil *Times*, că Puterile ar fi făcut deja un demers colectiv pe lângă Poartă pentru înlăturarea prințului Ferdinand, se consideră în cercurile informate de cu totul nefetemeiată. Până acum nu există din nici o parte vre o propunere precisă cu privire la o tratare diplomatică a cestiunii bulgare. — De asemenea se califică de neintemiată știrea unui corespondent din Budapesta al aceluiași ziar, că ministrul de răboiși comitele Bylandt ar fi cerut un nou credit, dar care nu i s'ar fi acordat în urma opozițiunii lui Tisza.

Petersburg, 12 Ianuarie.

Bugetul pentru 1888 este: Venituri ordinare 851,767.628 ruble; cheltuel ordinare ruble 751,242.423; venituri extraordinare 33,724.895 ruble și cheltuel extraordinare 34,250.100 ruble.

Constantinopol 12 Ianuarie.

În toate ramurile administrațiunii militare turcești se observă din nou o activitate tot mai mare. Anume este adevărat, cu toate desmintirile, că s'a revocat ordinul prin care era să se licențieze contingentul trupelor din 1883.

Liverpool, 12 Ianuarie.

La banchetul conservatorilor, ce s'a dat astăzi, lordul Salisbury a ținut un discurs declarând, că situația europeană s'a ameliorat întru câtva. În tot cazul pacea e asigurată pentru viitorul cel mai apropiat. Suveranii și miniștrii și-au consacrat toată energia mântinerii păcii și de aceea dînsul cată să speră că în cele din urmă pacea va putea fi păstrată.

Sofia 12 Ianuarie.

Ziarul *Sloboda* publică scrisorile și alte documente, ce s'au găsit la indivizii uciși și prinși în lupta de la Burgas. Între ele se găsește o scrisoare de recomandare a reprezentantului rusesc din București, Hitrovo, apoi două scrisori ale lui Zalewski și o scrisoare a lui Krizov, toate adresate lui Nabukow și o scrisoare a lui Dragaiow din Adrianopol, adresată lui Boianow, în care se anunță formarea unei bande în Andrianopol și numește pe cei care vreau să ia parte la expediție.

Petersburg, 13 Ianuarie.

Articolele de anul nou din ziarele de aici sunt foarte pesimiste. Ele zic, cel puțin în privința militară, că anul nou nu va fi mai puțin serios de cât anul expirat. Rusia trebuie să își aibă ochii deschiși. *Gazeta oficială* de Kronstadt expune dispoziția din cercurile militare ca foarte pacifică. Nimeni nu se gândește a fi posibil în curând o campanie. Deschiderea universităților s'a amânTimer.

Pesta, 13 Ianuarie.

Comitetul de administrație al comitatului timișan a dezbătut astăzi afacerea preotului român din Remete, Mihail Petrescu. În predica sa de Duminica trecută el a îndemnat pe credincioșii comunei sale, că în cazul unei război să facă rugăciuni pentru biruința armelor rusești. A doa zi a proclamat în loc public, că oștirea rusească este pe drum deja și că Ungurii vor păși întocmai ca în anul 1848.

Preotul a declarat, că va ține cu Rușii, căci dînsul nu recunoaște nici statul unguresc, nici pe regele încoronat. În urma propunerii procurorului Bedi, s'au dus la Remete vice-comitele Ormoș și membrul comitetului Kolmar, spre a începe cercetarea contra lui Petrescu. Acest preot este în cercetare și din cauza unei alte afaceri și anume pentru întăritare contra altor confesiuți. În săptămâna trecută a ordonat învățătorul școlii confessionale, ca să depărteze din școală pe cel-l'alți școlari ortodocși. Învățătorul nu s'a supus acestui ordin și deaceea Petrescu s'a dus însuși la școală și a gonit pe copiii respectivi.

CUM SE CHELTUESC BANII ȚERII

D. Al. Marghiloman. D-lor deputați, nu este mai mult de o săptămână de când am avut ocaziune să ne erigem în contra visteriei financiare care desechilibrează budgetul votat, ștergându-se cifre dela un capitol și punându-se cifre la altul, anulându-se cheltuelile necesare prevăzute de Camera și urcându-se cheltuelile improvizate numai de guvern.

Astăzi vedem contra-partea acelor anulațiuni de credite urcându-se la mai multe sute de mii de lei, ce am combătut în rëndul trecut; s'a șters, s'a ras, de la niște capitele privitoare la instrucțiunea publică, la serviciul sanitar, la școalele profesionale alocate dupe găsierea cu cale a Camerei, și s'a adăogit la altele cari niciodată nu au intrat în vederile Camerei.

Nu vă așteptați, d-lor, să vă suplungul și de articole cari s'a citit de d. raportor. (Proiectul cu creditele suplimentare și extraordinare pe seama diferitelor ministere).

Din cifrele d-sale am cules numai unele cari sunt instructive. Veți vedea ce merit au ele!

Au meritul de căpetenie că se cheltuește bugetul Statului nu după cum l-auți votat d-voastră, ci după cum voește guvernul. Să nu ziceți că vă lasă libertatea de acțiune, fiindcă unele din aceste sunți, ce vi se cer azi sunt deja de mult cheltuite...

D. ministru de finanțe, C. Nacu: Toate.

D. Al. Marghiloman: Toate! Și mai rău.

D. ministru de finanțe, C. Nacu: Toate conform legii.

D. Al. Marghiloman: Să ne înțelegem; conform legii. Ar trebui întâi să cădeți de acord cu raportorul care se referă la art. 24 și 29 din legea comptabilității, pe când d-voastră invocați art. 27 și 29.

Dacă este simplă eroare sau diversitate de vederi între raportor și d-voastră, puțin ne pasă. Știm că dacă vi s'a deschis credite pentru cheltueli neprevăzute, aveți dreptul să cereți legitimarea lor de la Camera.

Să vedem însă legitime și neprevăzute sunt aceste cheltueli ce ați deschis? Să luăm unele după altele creditele ce ni se cer. La ministerul de interne, găsim o cheltuială de 45,000 lei pentru solemnitatea de la Iași, cu ocazia inaugurării mitropoliei și 10 Mai. Scump costă entuziasmul la noi în țară!

Înțeleg, d-niș mei, să se facă cheltueli extraordinare la evenimentele de căpetenie, când trebuie să faci față bună înaintea trâmșișilor țerilor străine. Însă pentru sărbătorile noastre obișnuite de la 10 Mai, independent de

1) Camera de la 19 Decembrie 1887

toate fondurile ce aveți, fonduri de reprezentație, fonduri de siguranță, etc., și mai cereți 45,000 lei? Nu puteți ilustra această țifră decât tot prin reflexiunea ce faceam: scump plătit entuziasmul populațiunii!

Al doilea articol, găesc că se cere 41.520 lei pentru institutul bacteriologic. Institutul bacteriologic este de curind înființat. Statul a anexat la legea care a înființat acest institut și prevedea o cheltuială de 29.000 lei pentru personal și 12.000 pentru aparate, adică țifra exactă ce se cere.

Dar cum poate cere d. ministru pentru câteva luni numai de funcționare, ceace legea acordă pentru un an întreg de exercițiu?

Să recapitulăm bine. Legea autoriză cheltuiala de 41.000 pe 12 luni; ministerul de finanțe are nevoie de această sumă, pentru o jumătate an numai. Atunci din trei lucruri, unul: Or este eroare, și nu este spre lauda administrațiunii financiare, o asemenea constatare; or s'a cheltuit toată suma și atunci întrebăm pe ministru cum s'a crezut d-sa autorizat să excedeze limitele legii; or, în fine, nu s'a cheltuit toată suma și atunci sunt îndreptățiți de a crede că ministerul rezervă, astfel, câteva tainice economii la cari să poată alerga la zilele grele ce se pregătesc... cu a-legerile.

A treia cifră pe care o găesc, și asupra căreia cer de la d. ministru de interne o simplă lămurire, pentru că în necunoștința de cauză nu mi place să vorbesc.

După cum mă revoltă lauda cu or ce preț, tot asemenea mi displace critica cu or-țe preț.

Găesc un fond delicat: 60.000 lei pentru incendiarii de la Botoșani. Ași dori acum, ziseiș, ca d. ministru de interne să ne dea o mică lămurire: să bine-voiască a ne spune dacă s'au împărțit acești 60,000 de lei la incendiarii săi nu, și în ce stare stă repartiziunea acestor ajutoare, căci svonul public spune că o parte din bani ar fi la casa de depunerii. Cum se justifică în fine alocațiunea aceasta de 60,000 lei? Vă rezervați, d-le ministru, să răspundeți pe urmă, sau răspundeți acum?

D. ministru de finanțe, C. Nacu: Acești bani cari figurează aci, sunt aceia cu cari s'a venit în ajutorul celor incendiarii în primele zile, s'a cumpărat pâne, etc.

D. Al. Marghiloman: Mi ajunge această declarațiune că s'a întrebuintat acești bani. Eram ținut să fac această întrebare pentru că nici un act public n'a arătat starea lucrurilor.

D. M. Kogălniceanu: D-le ministru, s'au împărțit toți acești 60,000 lei?

D. Urzică este unul din membrii comisiunii pentru distribuțiunea ajutoarelor și cred că d-sa singur va afirma că nu s'a dat întreaga sumă de 60,000 lei.

D. ministru de finanțe, C. Nacu: D-le Kogălniceanu, pentru a veni în primele zile în ajutorarea incendiarilor s'a votat de consiliul de miniștri suma de 60,000 lei, dar de distribuit s'au distribuit numai 10,000 și 50.000 sunt depuși la casa de depunerii.

D. Al. I. Marghiloman: Vedeți că vă contraziceți, d-le ministru? Știința mea era exactă și sunt în drept să vă întreb: pentru ce când sinistrul a avut loc acu nouă luni, banii sunt încă neimpărțiți? Bo-

toșanii au fost băntuiți de foc, dar mai sunt băntuiți și de patima de a nu iubi regimul de față. Nu oare cum-va ceea-ce mai rămâne de împărțit va ajuta la lecuierea boalei electorale ce se apropie?

D. ministru de finanțe, C. Nacu: Este o insultă la adresa alegătorilor.

D. Al. I. Marghiloman: Nu, d-le ministru, nu se insultă alegătorii; dacă este a se insulta cineva prin ziesle mele, apoi este a se insulta aceia cari corump sau ceacă a corumpe pe alegători. (Aplause).

D. ministru de finanțe, C. Nacu: Atunci insultați și pe unii și pe ceilalți, pentru că și coruptorul și coruptul tot una face. (Sgomot).

D. Al. I. Marghiloman: Ei, d-le ministru, din nenorocire, starea noastră de cultură politică permite încă corumpătorilor să zeze de riște asemenea mijloace, demne de a fi condamnate de or-țe om onest. (Aplause).

D. ministru de finanțe, C. Nacu: Cercul în care cineva trăește, el face să fie insultat de ideile ce predomină acolo.

D. Al. I. Marghiloman: Poate că mi atribuiți acesta gândindu-vă la atmosfera ce ați creat împrejurul d-voastră și în care trăiu aci în Camera.

Sciți bine, d-le ministru, că de când am intrat, acum patru ani, în Camera, nu v'am venit prieten, tot neprieten mă duc de aci. Nu sunt de aceia pe cari, spre fala lor, i-ați numit *vagabonzi politici*, și credeți bine că nu ce s'a petrecut în legislaura noastră este de natură a mă face să clintesc. De când am intrat în viața publică, murdăriile ce am văzut în țara mea nu le voi uita și patru-zeci de ani să mai trăesc! (Aplause).

Revii acum la cestiune și vă întreb: de ce ați trecut aci 60.000 lei ca distribuți celor incendiarii de la Botoșani, pe când tot d-voastră declarați că nu li s'au distribuit decât numai 10.000 lei? (Aplause).

Înțeleg înscrierea sumei acesteia și chiar unei sume superioare. Eleimoniae ste un lucru creștinesc intru cât numai nu se va cere ceva în schimb. Fiind date pornirile d-voastră, fiind dat că până astăzi dețineți niște bani cari nu erau un ajutor eficace decât dacă mergeau pe dată la adresa lor, nu sunt în drept a mă întreba dacă scrutarea consciințelor politice nu va avea o parte preponderentă în distribuțiunea lor? (Aplause din partea opozițiunii).

Trec la un punct mai puțin delicat. Voi să vorbesc de *Monitorul Oficial*. Avem o tipografie a Statului, un local al *Monitorului Oficial*, local și tipografie ce am instalat cu mare pompă și pentru facerea căroră am cheltuit 700,000 de lei rentă. Cu toate acestea *Monitorul Oficial* a ajuns la așa grad de perfecțiune, că ne dă desbaterile Camerei opt zile după ce au avut loc! Ca să se obțină acea accelerațiune fi-va oare nevoie de emisiune nouă de rentă?

Ved că în bugetul ordinar figurează o sumă enormă pentru hârtie, 24.000 lei pentru material, lemne, combustibil, luminat, etc. Cum se mai cere azi 16.000 pentru hârtie și 15.000 pentru cărbuni, când, după buget, ținându-se seamă de toate articolele colocate în alocațiunea de 24.000 lei, prevederile ordinare erau poate de 5 sau 6.000 lei?

Ce lucrări extra-ordinare produ-

s'au cari să motiveze această umflare a cifrelor?

De aceea, or că bugetul d-voastră este rău făcut, și este rău făcut în dată ce nu cunoașteți cifra certă și necesarie pentru un serviciu, or că sumele le întrebuintați la plată de servicii, altele decât cele de administrație.

Eu care nu sunt ținut să crez pe cuvânt pe nimeni, și mai puțin pe un ministru, care nu trebuie să ne vorbească decât cu acte, pot face or-țe conjetură. Cum se întemplă că asupra acestor cheltuel, absolut anormale, nu ni se dă nici o lămurire prin raport? Am făcut o tipografie a Statului, am înzestrat-o cu tot materialul necesar, sub cuvânt, se zicea, ca să realizeze Statul o economie și să nu fie constrins a da actele lui în mâna industriei private.

Ei bine, în loc să venim în ajutorul tesaurului, pe de o parte îl împovărăm cu emisiuni de rentă și pe de alta la bugetul ordinar creștem mereu alocațiunile.

Ași ruga pe d. ministru să ne edifice asupra acestor noi sarcine; alt-fel voi fi nevoit a vota contra și cred că vor face tot așa toți cei ce nu voesc să voteze cu ochii închiși.

Mai ved o alocațiune de 20.000 lei „măsuri preventive contra holerei...”. Holeră n'a fost în Enropa. Cu indiscrețiunea unui deputat din minoritate întreb: cum și unde s'a cheltuit această sumă?

Rămâne însă, d-niș mei, o cifră, o sumă de 50.000 lei, pe care o cere ministerul pentru siguranța publică.

Ei bine, în bugetul general avem deja 120 000 lei pentru siguranța publică, sumă despre care nimeni nu este ținut să dea nici o seamă. Această sumă s'a mai sporit în cursul anului. Acum din nou ni se mai cere 50.000 lei!

Prin ce se justifică această sporire neprevăzută? Care anume situațiuni anormale, ce timpuri grele a străbătut România? Ce îmbunătățiri se va fi adus în mijloacele de represiune și de constatarea crimelor ca să măriș fondul anonim al siguranței publice?

Dacă siguranța publică însemnează ca bande avinate să se poată preumbla, ziua în amiaza mare, pe ulițele Bucureșilor, prădând redacțiunile ziarelor, fără ca autoritatea să prinză de vestea lor; dacă siguranța publică voește ca să nu se descopere ciomăgașii cari asomează un ziarist în centrul orașului; dacă tot siguranța publică voește ca o haită de oameni să poată comite un adevărat pilagiș într'un oraș ca Huși în impunitatea cea mai perfectă, — nimeni din noi nu ve va da un ban.

Poate că guvernul înțelege că criminalitatea politică a sporit! În vederea ei, cu osebire, este de datoriu tuturor de a se refuza fonduri noi cari ar contribui poate la desvoltarea și mai departe a ei.

Nu dăm noui fonduri pentru încurajarea stimabililor cetățeni cu inimă patibulară întrebuintați unii pentru a păzi pe înalți dembitarii ai Statului, ceilalți pentru a spiona pe tot ce nu împărțășește vederile guvernanților.

Cer asupra acestui punct explicațiunii, d-le ministru, dacă nu voiți să rămâneți nu zic sub acuzare, dar sub bănuială că această sumă o voiți ca să vă pregătiți fondul pentru alegeri, iar nicidecum pentru siguranța obștească. Asemenea spese luați-le din casa partidului, nu din punga țerei. (Aplause).

Trec acum la ministerul justiției. Și aici vîd cum unele din credite pornesc tot din același punct de plecare, de a angagia acțiunea parlamentară înainte ca densa să se fi manifestat prin ceva, și de a se respăși, poate, adesiunii politice sub pretext de lucrări. Unele discuții din trecut ne au luminat asupra unor juristi, oameni politici, și mî autoriză a gândi ast-fel. Găsesc aci o cifră de 20.000 fr. pentru instituirea unei comisii însărcinate cu revizuirea codului de procedură existent și cu elaborarea unui nou proiect. Cu puțină indiscrețiune v'asî putea întreba, cari sunt cunoscuții juriscônșulți ce vor figura în această comisiune?

D. Alexandru C. Șendrea. Sunt deja numiți.

D. Al. Marghiloman. Eu nu știu nimic. D-ta, profesor de procedură, faci parte din acea comisiune?

D. Alexandru C. Șendrea. Nu.

D. Al. Marghiloman. Aceasta, d-lor întărește și mai mult demonstrațiunea că voiam să fac.

Dacă ași cere nume proprii, nu știu dacă vor fi dintre cele mai cunoscute prin știința lor juridică, dar de sigur că nu voi găsi pe nimeni din opozițiune: or, cine a putut constata pînă la ce punct lucrările acestor științifice au încălzit zelul politic al unora din colegii noștri?

Întreb acum, dacă această refontă a procedurii a fost cerută de cineva sau dacă ea procede din inițiativa ministrului. Controversele procedurii noastre sunt cunoscute din actele senalate. În câteva trăsuri se pot lesne stirpi. Nu sunt nici așa multe, nici așa de grave, ca să atragă transformarea întregă a codului care abia acum a putut să pătrundă în practica zilnică.

Organele de ameliorațiune a legilor noastre sunt indicate pe cale și mai practică și mai economică de însăși legislațiunea noastră. De ce n'ați mai cerut d-voastră Curții de casație referatul anual, și pe care Curtea l-a prezentat atât de demult timp ministrului? Referat în care se semnaleză neajunsurile și lacunele puse de practică în evidență. Vîzînd că nu se ține nici o seamă de densul, și Curtea de casație a încetat de a l' mai trimite. Aceste raporturi se puneau vecinic la delă pentru păstrare și de atunci au rămas, dupe cum zicea un spiritual deputat, în necropola dosarelor.

N'așteți decât să însărcinați pe un șef de birou de la ministerul de justiție ca să găsească acele lucrări și ameliorațiunile ar fi indicate gata. Unde puneți ca Inalta Curte, numai să i se arate că lucrarea sa nu este nesocotită, ar fi voioasă să o reînțeleapă cu tot rodul experienței anilor din urmă. Nu sunt, d-lor, pentru perturbațiune completă în legislațiunea noastră. Mania de a trece de creator și în orator nu trebuie să ne imbecite: o

lege usuală nu este adevărată lege decât prin statornicie.

În cazul de față s'ar putea cel mult indica și modifica câte-va punte pentru ca să facem o îmbunătățire reală.

Cu modul acesta însă s'ar perde ocaziunea de a se cere Camerei acea alocațiune de 20.000!

Eu vîd că reformele noastre judiciare încep să coste de trei ori mai mult decât a costat însăși întocmirea legilor noastre!

La ministerul cultelor, găsesc că ni se cere 53.000 lei pentru mobilierul palatului Metropolitan din București.

Sunt cheltuiți banii aceștia? se vor cheltui?

În lipsă de o indicațiune în raportul comisiei, siliți suntem să amintim că palatul Metropolitan nu cerea nici o îmbunătățire sau o înfrățire așa de radicală.

În timpul repausului Mitropolit, era ținut într-o stare care nu anunța, după așa scurt timp, o cheltuală oneroasă pentru starea noastră budgetară.

Notați bine, d-nii mei, că în principiu sunt pentru orice cheltuală menită a ridica prestigiul Bisericii noastre. Trebuie o sumă pentru ca Prea Sântul Mitropolit să poată ține rangul său de cap al Bisericii, o dați cu două mâini. Însă întreb atunci tot în numele prestigiului Bisericii, dacă ar fi fost tot atât de decent să fi găsit ceva bani și pentru plata și acoperirea unui nenorocit pasiv lăsat de repausul Mitropolit?

Am asistat, d-nii mei, la spectacolul acesta umilitor că afară, în piața tribunalului, obiecte mobiliare, trăsuri și cai, trăsuri care au servit la toate pompele oficiale și actele mari în anii din urmă, să fie scoase în vânzare cu toba pentru plată de datorii.

D-nii mei, nu ați gândit să găsiți ceva ca să nu se zică că suveranul spiritual al României a murit insolubil? Eu votez pentru Mitropolit ce voift, dar cu o condițiune, și cu trecutul să nu fie mai jos pus!

Rămâne acum, d-lor, o altă cheltuală ciudată la ministerul cultelor. Vedem o sumă de 16.242 lei pentru facerea statisticei generale la școli. Întreb atunci, pentru ce s'a desființat oficiul statistic? Ați provocat pentru economie acest lucru anormal, cu totul neproportionat cu veacul în care trăim ca să desființăm statistica, și aceasta s'a făcut printr-o lege votată de corpurile legiuitoare. Și acum pe o cale indirectă veniți să restabiliți parțial ceea ce ați desființat în total? Apoi din două lucruri unu: Or când ați cerut supresiunea ați fost în eroare și atunci bine-voift a o recunoaște și faceți mea culpa; or astăzi comiteți o eroare restabilind pe căi piezișe o cheltuală căreia i lipsește or-ce fel de control.

Maî găsim aci încă o alocațiune de 1.723 lei dați capelei din Paris pentru ceremonia la sfintele sîrbători ale Paștelui pentru anul 1884-1885! Ce fel de comptabilitate, ce fel de budget avem noi? Or acele ceremonii sunt obicinuite, și atunci de ce le-ați uitat? Or acele ceremonii s'au făcut fără autorizațiune, și atunci acela care le-a făcut trebuie să le plătească! Socoteți de felul acesta sunt făcute fără seamă și avem dreptul să vă cerem compt.

Tot aci măî găsim o țifră de 14.475 lei pentru reparațiunea Mitropoliei de la Iași. Dar când ați isprăvit-o de o reparațiune acum?

Este, d-lor, un ce de mirat că pentru un monument d'abia isprăvit să aibi de îndată trebuință de o sumă de 15.000 lei pentru reparațiuni. Or la reconstrucțiune ați fost înșelați și vi s'a predat o lucrare defectuoasă, or în planuri nu ați prevăzut tot, și atunci ar trebui să o spuneți! În ambele cazuri vă găsiți în fața unui act de rea administrație ce constatăm.

Acum, d-lor, la ministerul de resbel găsim iarăși o țifră ciudată, 30.000 lei pentru lucrări de geodesie și rectificări de hartă. Apoi, mi se pare că s'a votat fonduri extraordinare, s'a emis rentă, ca să fim pregătiți de toate...

Apoi pentru ce luați din bugetul ordinar această sumă de 30.000 lei, pe cari i luați de la lucrări necesare și de la prevederi întocmite, pentru ca să o dați la fondurile extraordinare?

Această repede revistă vă dovedește odată mai mult cât este de necesar pentru rînduiala lucrărilor d-voastră financiare, ca să nu le faceți sub cheia misterului și numai între d-voastră. Prin aceasta puneți pe cei din minoritate în trista pozițiune, sau de a fi nedrepti cu d-voastră, sau de a vă face critice amare, când este vorba de puna țerei. (Aplause din partea minorității).

SERVICIUL TELEGRAFIC AL ROMÂNIEI LIBERE

Pesta, 14 Ianuarie.

Comisiunea pentru armată a camerei deputaților a acceptat proiectul pentru convocarea rezerviștilor la exercițiu de arme pe șapte zile, spre a se deprinde cu pușca cu repetiție.

Petersburg, 14 Ianuarie.

Raportul ministrului de finanțe declară că la resortul militar s'au redus cheltuelile în consonanță cu politica pacnică a Rusiei.

San-Remo, 14 Ianuarie.

Prințul de coroană german, în cele două săptămîni din urmă, suferă de umflăre laringelui, dar inflamațiunea pelicel mucoase dă îndărăt. Acum starea sănătății lui în genere e bună.

Brunxela, 14 Ianuarie.

Ziarul Nord zice că Rusia nu pretinde a regula singură cestiunea bulgară. Ea a considerat tot-d'una necesar un acord între Puteri pentru această soluțiune.

Berlin, 14 Ianuarie.

Dieta Prusiei s'a deschis astăzi printr'un

discurs de Tron, citit de d. Puttkammer, ministrul de interne.

Cele două Camere au decis să adreseze prințul imperial o telegramă, exprimînd un interes ce l poartă țara întregă pentru sănătatea prințului și speranța fermă de a l' vedea în curînd întors în patrie, deplin sănătos.

În discursul Tronului se zice că n'a dispărut încă neliniștea, de care a fost izbit regele, casa regală, și poporul întreg cu ocaziunea boalei prințului imperial, dar cel puțin se poate spera acum că prințul se va vindeca.

Apoi discursul expune situația financiară, aare a devenit mai favorabilă, de cum se așteptase.

A se vedea o ultimă stirî pe pag. III-a.

MIȘCAREA ELECTORALĂ

București. — D. Angelescu, prezidentul comitetului permanent de Ilfov, avocat al Eforiei și nepot al prințului Dim. Ghica, declară, prin o scrisoare către l'Ind. roum., că nu este candidată la deputație.

Piatra. — Acțiunea d-lui Cozadini a început să tulbure pe colectivități.

Brăila. — D. C. Apostol, directorul creditului Agricol, și fost casier al Băncii Naționale, a fost înlocuit în serviciul, condus cu merite recunoscute, din cauză că e rudă cu Fleva.

Acesta a protestat, printr-o telegramă adresată Regelui, în contra manoperilor cu cari guvernul pregătește alegerile.

Buzău. — Opozițiunea locală, în fruntea căreia se găsec d-nii Filipescu, Marghiloman, Borănescu, Iacovache, și Butculescu, câștigă zilnic teren.

Craiova. — Creditul d-lui Stolojan e tare scăzut acilea, deși acum își dă aerul de independent. Craiova nu poate fi batjocorită ea zestre guvernamentală.

Câmpulung. — Se vorbește că ministrul Ferichide va fi pus contracandidat al guvernului la colegiul senatorial, unde se prezintă d. Nic. Crezulescu.

Calărași. — Administrația desvoltă multă activitate pentru a asigura izbînda ex-colonelului Filitis la alegerea senatorială de la 8 Ianuarie.

CRONICA ZILEI

M. S. Regele a primit din partea S. S. Papa Leon XIII o scrisoare prin care Sfinția Sa mulțumește pentru felicitările ce Majestatea Sa i-a adresat cu ocaziunea jubileului chirotonisirei Sfinției Sale.

La felicitările pîsintate Regelui cu privilegiul anulii noi de către Mitropolitul Primat, d. ministru de externe, și primul prezident al Curții de Casațiune, M. S. a răspuns în acești termeni:

*Rugile Bisericii și urările poporului *Ne-ai adus tot-d'una-una fericire și Ne-ai sprijinit și întărit în toate întreprinderile. *Primum dar, Regina și Eu, cu o vie

*mulțumire expresiunea sentimentelor de dragoste și de credință ce ne exprimați cu atîta căldură și dorim din toată inima ca anul nou să fie mînos în progrese și lucrări folositoare și plin de noroc pentru scumpa Noastră Românie, pe care Cerul s'o ocrotească și de astăzi înainte. *Vă urez ani mulți și fericii, pace și prosperitate.

Cuvintele Regelui au fost primite cu reșpice strigări de: Trăiască MM. LL. Regele și Regina!

Felicitările au fost rostite în apartamentele Primatului.

Se știe că ministerul de resbel a numit o comisie care să experimenteze noile arme cu calibrul mic și cu repetiție

Experiențele pentru tragere la distanțe mici se fac în grădina Oppler, iar pentru distanțe mari pe platoul Cotroceni.

Din fie-care sistem de aceste arme cu repetiție s'au dat tuturor trupelor câte 20 arme spre a face cu ele experiențe de tragere.

Azi se deschide linia Filași-Cărbunestî, pentru traficul de călători, bagage, și mărfuri de mare și mică înțeleală.

S'a acordat d-nei Adelaida Anino, soția repausatului doctor în medicină Eduard Anino, o pensiune viagă de 80 lei pe lună, plătită de Stat, deosebit pensia ce primește astăzi.

Această pensiune va fi reversibilă asupra fiicei sale Tereza pînă la căsătorie.

Pensiunea nu poate fi urmărită, nici cedată.

S'a acordat d-nei Ecat. G. Zoltu, o pensiune lunară de 150 lei, reversibilă asupra copiilor săi pînă la majoritate.

S'a acordat d-nei Iulia Aricescu, văduva decedatului C. D. Aricescu, o pensiune lunară de 400 lei, reversabilă asupra copiilor săi pînă la majoritate.

S'a acordat d-nei Profira Gheorghiu Budu, văduva defunctului Ioan Gheorghian Budu, și minorilor săi pînă la majoritate, o pensiune de 200 lei pe lună.

S'a aprobat convocarea unei sesiuni extraordinare la curtea cu jurați din județul Dolj, cu începere de la 18 Ianuarie pînă la finele acestei luni, pentru a se putea judeca toate procesele pendente la acea curte cu jurați.

DECRETE

Sunt numiți și transferați: D. Teodor Marioleanu, fost magistrat și deputat, în funcțiunea de sub-prefect la plasa Pitești, județul Argeș, în locul d-lui C. Burelli, care trece în aceeași calitate la plasa Lovisea, în locul d-lui I. Valeanu. — D. N. A. Donici, actual sub-prefect al plășei Șomuz-Moldova, din județul Suceava, în aceeași calitate la plasa Siretu, în locul d-lui V. Vrăncanu, demisionat. — și D. Ioan Cernătescu, actual sub-prefect al plășei Muntele, în aceeași calitate la plasa Șomuz-Moldova, în locul d-lui N. A. Donici, permutat.

D. C. Ionescu, sub-prefectul plășei Amaradia Acolui, din județul Dolj, este autorizat să gereză și afacerile sub-prefecturii Jiu-de-Sus-Dumbrava.

FOIȚA ROMÂNIEI LIBERE

— 4 Ianuarie 1888. —

HAGI TUDOSE¹⁾

(Urmas)

În cei d'antîi ani de tîvărășie, slăbise, îngălbenise, îmbătrînise la 30 de ani; de frică și de griji, bolia pe picioare. Fostul lui stăpîn la luat la masă la el ca să l' mai îndrepte, ca să l' mai învelescă. Și ce frumos mânca! Oscior peste oscior și nimic pe oscior.

Se mai întremase. Erau cu toții pe earbă verde, sîrbătorind și udînd cu pelin ziua de întăi Mai. Și fostul său stăpîn i' aduse vorba:

— Tudose, nu vrei tu să iți găsec o fată bună, de treabă, cu ceva zestre; ei, și știu, un copil, două, te mai înviează, ai pentru ce trăi.

— Nu se poate, jupăne, nu se poate, răspunse l' el. Femea, copii, cer demăncare, cer de vesminte, cer de plimbare, cer de îmbrăcăminte... și n'am de unde. Ce bruma am sunt în negoț și banul de negoț este al or-cărui ar vroî să te înșele.

— Tudose, băte, nu vorbi cu păcat; să nu vorbești într'un ceas rău.

Într-adevăr ie frică de ceasul rău. Și

și-a strîns fermeneaua la piept, (p'atunci purta fermenea) apoi a mormăit încet și pe gânduri.

— Nu se poate jupăne... copii cer pîne-îmbrăcăminte, învățătură și femea... rochi... plimbare... scurteică de tibet... fuste în gher, ghef... nu se poate jupăne... să mă crezi că nu.

Oh! ce mulțumire adăncă și ce fericire vie și caldă a simțit Hagiul când a rămas singur stăpîn în prăvălie! În prima zi l' au apucat căldurile; obrazii îi ardeau; capu i se închisese; ochii îi ustura; la fie-care ceas trebuia să iasă din prăvălie și o privia pe dinafară, îi da ocale, îi cerceta încăperile și zidurile cu d'amăruntul, se ridica în vîrfurile picioarelor ca să i arunce privirile pînă pe acoperișul ei. Prăvălia era pentru el copilul mic, gras, rumen, frumos și drăguț, ear el adevăratul părinte fericit că are pe cine mîngăea. Prăvălia pentru el era femea fermecătoare și pătimașă, cu sinul cald, cu ochii somnorosi și nesățioși, cu brațele moi și întinse, ear el adevăratul nebul fericit care cade în genuchi, cu ochii închiși, cu inima speriată de poftă și cu capul aiurit.

I s'a isbîndit cel mai mare vis și singurul vis de pe lume. A rămas singur; ale lui sunt scularile, jurubițele și ghemetele de gătane, ale lui rîsboalele, rodanele și malțărele de lînă; numai el singur deschide țesgheaua; numai el singur tocmește, face prețul, și primește numai în mîna lui banii, frumoșii, rotunzii și puitorii bani.

În prima seară când a zăvoit ușile și obloanele, ochii îi jucau în toate părțile, muștrînd pe ucenicii săi de fite-ce mișcare:

— Încet, încet, încetinel că ușile nu sunt de fier.

— Iea seama, trîndavule, să nu spargi geamurile ei și nu sunt de fier.

— Nu trînti obloanele, ponivosule, că nu sunt de fier.

— Încet, încet cu lacătele, mototolule, că nu sunt... și dacă sunt? au broască, au meșteșug înlăuntru, costă parale.

De zece ori s'a întors din drum ca să iși mai privească încă o dată, încă o dată, încă o dată, prăvălia sa, dragostea sa, fericirea sa, nemărginita sa fericire. La cea din urmă oară a privit-o lung, a suris, i s'au umplut ochii de lacrimi și a plecat mormăind:

— Mititica, este tristă și ea; cu obloanele în jos, cu ușa închisă, par'că ar fi un om care a închis ochii și doarme. Dar când se crapă de ziua face ochii mari cât geamurile ei și par că vorbește, momind pe toți cari trec să între într'însa, să i dea o bună vreme, și să i tîrguească câte ceva. Lîngușitoarea!

Și cu capul în jos, ridicînd din umeri, ciulind mustățile inchizînd când un ochiu, când altul, dînd din mîni, ștergînduși sudoarea de pe frunte, iușind și muind pașii, mestecînd, zîmbînd, gîtuind, se duce acasă, vorbinduși zgomotos în minte, răspundînduși singur, inchipuindu-se pe el, vîzîndu-se chiar în luptă cu cei-lăiți cu ucenicii, cu calfele, cu mușterii mici și cu toptangii. La unii suride, unora le strange mîna, cu alții se ceartă, în cele din urmă se împacă cu toți, și caută să i atragă, să i momească, să i mință, să i înșele, și să facă din el un burduf fermecat care să soarbă

banii pitiți în buzunarele tuturor.

Însăși, obosit de atîta luptă și gîlăgie, inchipuită, a ajuns acasă.

În răspîntia din care se desface calea care coboară și safundă spre streaja Vergului, calea care sue și cotește spre Vitanu și șoseaua care duce drept la crucea de peatră, lingă această răspîntie se pitește căsuța Hagiului, înecat în mijlocul unei grădini mari și stufoase.

Deschide ușa tinzei, o încue grabnic, intră într-o odaie mică și întunecoasă, aprinde o lumînare de sîu, se așează pe pat, și iea capul în mîni și iși reazămă coatele de genuchi.

Pereții odăiei sunt murdari, pătați, cojiți și galbeni; grinzile tavanului, negre și prăfuite; icoanele puse la răsărit, cu sînții șterși; candela închisă și de la ea în jos cărae de unt-de-lemn înbăcșite de praf; patul de scînduri acoperit cu o pătură lătoasă, vîrgată cu alb și vișiniu; două perne de pae la perete și una de lînă îmbrăcată într-o țesă soioasă și luccioasă; pe jos odaea este pardosită cu cărămizi reci și noroite. Odaie tristă, întunecoasă, chilia suferinței și a sărăciei; un mormînt d'asupra pămîntului pe ale cărui ochiuri de geam, mici ca un sfert de hartie, i-ar fi trică să priveșă de teamă de hărtie, și de a nu vedea moșii odihnindu-se pe spate, cu ochii înghiețați și subți de creeri și cu nasurile ascuțite, țepene, albe și uscate.

Hagiul se trezește din gânduri, se uită la lumînare, tresare, și suflă într'însa, îngîndînd:

— Lumina costă parale, pot să mă gândesc și pe întunec. Oh! Doamne, Doamne, ce lun ești, ce înțelept ești; dacă n'ar fi

soare câte luminări mi-ar trebui să arz zua în prăvălie! Cătă cheltueală! Câți bani, câți bani. Dumnezeu!

Abia s'a lungit în pat, băjînd pe întuneric, abia s'a dat o jumătate de pătură peste oasele lui trudite, abia și-a plecat capul pe pernă și iarăși gândurile, cu nesfârșita lor luptă, încep să i se deștepte în mînt la început blănde, prietenoase, mîngătoare, și apoi îndolnice, triste, posomorâte, amenințătoare. Sudoarea veseliei îi înghieță încetul cu încetul pe șira spinărei.

Ce fericit este că a rămas singur stăpîn în prăvălie. Stăpînu lui era bun, era cinșit, dar de, două chei la o țighea, două mîini în parale, două-zeci de degete pe aceleași fiririți, patru buzunare și două socotele... Cine știe; din greșeală; banii sunt mici; ușor iți scapă unul printre degete, ba l' uiți în buzunar, în pungă, în căptușeala hainei chiar. Stăpînu său era bun, era cinșit, dar erta de multe ori pe callele sârăce, pe ucenici, pe simbrași, când rubeau și spăgeau prin prăvălie Bun, cinșit și milos; venia un cerșitor, veneau doi, veneau două-zeci: să le dăm că avem copii; băga mîna în țighea și le da la toți; da, dar el n'avea copii; da, dar lui nu i' era milă; da, dar jumătate din acei bani aruncați erau munca lui, erau banii lui, erau mîngăerea și fericirea lui. Dar hainele pe cari le cumpăra cu d'asiala, dar luminările de paște, dar discurile, dar miruială, căci l' ducea cu d'asiala la biserică, dar cutia bisericească de care îi era spină...

(Va urma) De la Vancea.

¹⁾ Din Revista nouă.

pe timpul cât d. C. I. Stăncescu, titularul acestor sub-prefecturi, va îndeplini provizoriu funcțiunea de director al prefecturii.

Diaconul C. Isăcescu, actual predicator al eparchiei Hușilor, e numit în postul de șef al cancelariei acelei eparchii, în locul diaconului Ialomiteanu, demisionat.

D. Constantin Burghlea, conductor clasa I în corpul de conductori și ingineri civili al Statului, e numit în postul vacant de inginer asistent în serviciul exterior de întreținere al căilor ferate.

Se deschide pe seama biroului datoriilor publice un credit extraordinar de lei 2.110.689, banii 7.

D. Al. Mustea, actual administrator de credit agricol, se numește în funcțiunea de casier general de județ, în locul d-lui Al. Crivăț, demisionat.

DIN AFARA

Situația în Spania.

Spania tinde cu orice preț să intre în rândurile marilor Puteri europene. Guvernul spaniol a ridicat deja, pe reprezentanții săi de pe la marile Curți din Europa, la rangul de ambasadori. Mai rămâne acum, ca Spania să fie recunoscută formal ca mare Putere de către celelalte state. Dar ca politica unui stat să triumfe și în afară, se cere negreșit, ca situațiunea interioară să fie bine condusă, ca guvernul acelei țări să fie tare și în poziție a ține în frâu pentru mult timp diversele elemente antagonizate, de care Spania, fără pronunțamentelor, n'a fost lipsită nici odată.

Adevărul este, că în sesiunea de curând deschisă a Cortesilor cabinetului moderat liberal al lui Sagasta a reușit o victorie îndată la început. Opozițiunea conservatoare, cu ex-premierul Canovas del Castillo în frunte, a rupt armistițiul încheiat cu liberalii de la guvern după moartea lui Alfonso XII și a început lupta parlamentară pe terenul politicii economice. Punctele principale din programa economică a opozițiunii sunt: perceperea unei supratase pe cereale, sporirea tarifelor vamale și denunțarea convențiilor comerciale. Într-una din zilele trecute d. Canovas a venit în Cameră cu cererea suprataselor pe cereale, dar a suferit o înfrângere totală, căci propunerea conservatoare a fost respinsă cu 133 contra 60 voturi. Acest vot are o semnificațiune cu atât mai mare, că d. Sagasta pusese cestiunea de cabinet.

Acest succes însă nu e o garanție sigură contra oricărei surprinderi eventuale. Se zice că această sesiune va dura fără întrerupere până la vară și deci va putea avea o importanță cu totul particulară pentru dezvoltarea politică a regatului. Acum se cere de la d. Sagasta se aducă la îndeplinire reformele liberale promise. Este vorba acum de a se ști, dacă ministerul va putea realiza programa cu care a ajuns la putere, sau dacă disensiunile, ce sfîșie sinul coalițiunii de la cârmă, vor împiedica pe cabinet d-lui Sagasta să pună în practică principiile, pe care și-a propus să le apere. D-lui Sagasta nu i-e permis să stea prea mult pe gânduri. Cu niște succese pe jumătate, obținute până acum, nu va putea conta mult timp pe stânga Camerii, pe posibilii și republicanii. El are nevoie de multă energie, de fermitate în atitudinea sa, spre a putea respinge atacurile conservatorilor.

În tot cazul ministerul spaniol se găsește în ajunul unor lupte importante și decisive și rezultatul acestor lupte parlamentare ne va arăta, dacă d. Sagasta va fi fost în stare să asigure triumful programului liberal, al cărei autor este dînsul.

Ungurii și Rușii

Deputatul Nicolaus Perczel a adresat întregului minister unguresc următoarea interpelare: Dacă are de gând guvernul să se pronunțe detaliat asupra scopurilor și întinderii celei alianțe triple, despre care a vorbit în delegațiunii ministrul comun de Externe; apoi în privința împrejurării, că Rusia își înmulțește cu o grabă febrilă trupele de-alungul graniței noastre, pe când politica noastră externă și atitudinea statului nostru în genere n'a dat nici un motiv

la aceasta. Având în vedere, că această înmulțire a forțelor militare a luat dimensiuni, pe care le ia numai o Putere ce se prepară la o mare acțiune războinică; având în vedere, că nu putem fi în îndoială despre tendința și scopul acestor armării, întreb pe guvern, dacă nu crede că a venit momentul a face, ca organele ofiului nostru de externe să invite categoric pe Rusia, să nu numai să înceteze cu armările, ci să își reducă trupele de la granițele noastre la o măsură, după cum trebuie să cerem în interesul siguranței noastre proprii. În fine, după ce modul soluțiunii cestiunii orientale este pentru noi de cea mai mare importanță, guvernul nu crede oare a fi oportun să inaugureze o politică exterioară, care să pue capăt intrigilor turburătoare de pace ale Rusiei și cu toată greutatea pozițiunii noastre de mare Putere să lucreze, ca soluțiunea cestiunii bulgare, ce trebuie să se facă în baza drepturilor popoarelor, apoi a cestiunii orientale, să nu fie turburată printr'un amestec neindrapțat?

ALMANACHUL „ROMANIEI JUNE“ PE 1888

Viena, Ianuarie 1888.

D-lui redactor al ziarului „România Liberă“, București.

Acum cinci ani societatea academică *România Jună* a edat prin concursul celor mai distinse puteri literare ale românilor un almanach, care a fost întîmpinat din partea onoratului public român cu cea mai vie căldură.

Almanachul acesta a realizat o veche dorință a societății noastre, care în momentul când s'a împlinit, ne-a umplut de o veselă mulțumire și ne-a deschis totodată calea spre a continua lucrarea începută.

Iar lucrarea s'a continuat. Și azi suntem prea fericit de-a putea anunța onoratului public român, că societatea academică *România Jună* va eda ast an un nou almanach, distins cu augustul nume *Carmen Sylva* și înăvuit de ilustrii scriitori ai almanachului trecut și de alți bărbați eminenti, membri ai societății.

Almanachul va cuprinde următoarele serii noi:

Carmen Sylva, *Scăpată de suferință* (Nuvelă).
Aleksandru V., *Ovidiu*. (Acruțel nou).
Eminescu M., *De ce nu'mi vî? — Kamadeva*. (Poetrie).
Maiorescu T., *Din experiență*.
Mocsanyi A., *Conștiința națională*.
Naum A., *Donna Serafina*. (Poetrie).
Negruciu I., *Epistolă către Naum*. (Poetrie).
Nenițescu I., *Cântecul dorobanțului — Cântecul tunariului*. (Poetrie).
Oianescu D. C., *Fântâna Blanduziei*. — *Pas-tel japonez*. (Poetrie).
Poni M., *Visurile* (Poetrie).
Popescu I., *Educațiunea națională*.
Șbiera I., *Solidaritatea intereselor*.
Slavici I., *Bobocel*. (Nuvelă).
Teclu N., *Despre elementele chimice*.
Velovan St., *Inteligența ca notă esențială a plăcerii estetice și morale*.
Vulcan I., *Săracul*. (Poetrie).
Xenopol A. D., *Caracterul lui Ștefan cel Mare*.
Zambrescu D., *Liniște*. (Poetrie).
Zambrescu D., *Erica*. (Nuvelă).

Nu vom stărui să accentuăm importanța acestui op; onoratului public român, care a știut să aprezieze atât de just primul nostru almanach, va aprezii tot așa și pe cel nou.

Apelăm deci la sprijinul onoratului public român, căci de la întîmpinarea ce o vom afla, depinde prosperarea *României June*.

Almanachul va apărea pe la mijlocul lunii februarie st. n., avînd 16—17 coale de tipar, 8° mare. Prețul 2 fl., pentru România 5 lei n.)

Ne luăm voie, stimate d-le, a vă ruga să ne oferiți și d-voastră deosebitul ajutor, și a deschide prin lista de abonament Nr. 48 o colecție în cercul cunoșcătorilor d-voastră, iar cel mult până la 5 februarie st. n. să ne înapoiați această listă or-ze rezultat ar avea, la adresă: Nicolae Hacmann, Wien, (*România Jună*) VIII., Schloßelgasse 28.

Comisiunea pentru „Almanach“.

President: Anrelian C. Grigoriu
 Secretar: Virgil Oniș

ECOURI STREINE

Mare minciună! — De câtva timp mai în toate zilele găsim prin foile streine pretinse știri din China, aci că în fluviul cutare s'a înecat mil de persoane, dincolo că în vaporul cutare au ars sute de persoane etc. Acum se anunță din Peking către Times:

1) Expediția franceză se va face pe epesela societății. Eventuala taxă de recărmăndare P. T. d-ni abonenți sunt rugați a o solvi deosebit.

Numărul celor ce s'a înecat în recentele inundatii ale fluviului Galben este de șapte milioane! — Cel cari transmit asemenea rațe sunt siguri — se vede — că nimeni nu-i poate controla.

Ungurii viteji. — O foaie din Pesta scrie: Patria poate fi liniștită, dacă va fi avînd mulți viteji ca cei doi cetățeni din Mako, cari tînd un porc de Crăciun s'a înecat, unul că va mânca 50 de sarmale și al doilea, că va înghiți 10 lumînări de seară. Amîndoi și-au rezolvat problemele în aplauze celorlalți mosafiri. Animalul gustos, care atrîna despicat în două și care provocase acele fapte eroice, a roșit de rușine, privind acest concurs între oameni.

CRIME — DELICTE — ACCIDENTE

București

Dumitru Vasile, măcelar, cu domiciliul în str. Sf. Vineri, Nr. 27, s'a dus ieri în grădina Sf. Gheorghe și la altarul bisericii cu același nume și-a înșipt un cuțit în gât apoi înapoate.

Cauza acestui act de disperare nu se știe Pacientul a fost transportat la spitalul Brăncovenesc.

Jud. Falciu

Alalt-ieri a evadat din arestul județului Falciu:

I) Iosub Bută, israelit, de 60 ani, condamnat la 5 ani pentru tâlhărie;
 II) Gheorghe Vrăbîe, în etate de 28 ani, condamnat de jurați la 10 ani închisoare;
 III) Tudor Sopiari, din Huși, de 25 ani, prevenit pentru tâlhărie și omor, și
 IV) Constantin Carp, mocan.
 La noi cine nu vrea, nu evadează.

Jud. Tutova

Duminică 27 Decembrie, Ioan Drăcsineanu, cantonier pe linia Bărlad-Vaslui, la trecerea trenului a fost ajuns între gara Rosiești și Crasna de nn vagon, care sfărîmîndu-l capul, el a rămas mort la moment, spune Tutova.

Locuitorul G. M. Huibanu, din comuna Avrămești, plasa Tutova, ducîndu-se la vinat împreună cu alți locuitori din acea comună, și ajungînd pe moșia Voinești, proprietatea d-lui N. I. Bojoreanu, la locul numit Ulmu, s'a înțîlnit cu pădurarul acelui moșii, anume N. Ursache, care a răcnit cu pușca în mîna să stea zisul locuitor Huibanu, căci el împușcă, de oare-ce n'a fost învoit să vînză pe acea moșie. Atunci bietul Huibanu căzu odată jos în omăt mort. Dupe toate încercările ce s'a făcut de tovarășii săi n'a mai dat semne de viață. Parchetul a fost seziș de această întîmplare.

TESTAMENTUL defunctului NICOLAE CALLIFAROF

TESTAMENT

Înstiui legatar universal pe nepotul meu Emanoil Iovepale, cel ce, după moartea mea, va rămîne stăpîn pe întreaga mea avere mobilă și imobilă, de orce natură, cu îndatorire de a plăti următoarele legate particulare:

1) Leg nepoatei mele Elena Lămotescu, moșia mea Dimiana Floreasca eî zice și Homociaia, din județul Buzău
 2) Leg copiilor nepoatei mele Elena Lămotescu, anume Maria, Ecaterina și Mihail Lămotescu câte lei nouă sută mii (100.000) de fiecare.
 Aceste legaturile le va plăti moștenitorul meu, fetelul la epoca mărișului și băiatul când va ajunge la majoritate, cari legaturile să le achite cu din creanțele mele chirografare și ipotecare, după care cumperînd bonurii, părinții copiilor să aibă dreptul a lua numai cupoanele.

3) Leg lui Mihail și Grigorie Raicovici, uzufructul moșiei mele Măineasca din județul Ilfov, pe timp de zece ani (10).

4) Las și leg copiilor avocatului meu Nicolae Ștefănescu, anume Eugeniu, Mihail, Mariora, Lucia și Florica, suma de una sută mii lei (100.000) cari se vor plăti cu creanța ipotecară ce am să iaț de la frații George și Constantin Radu Golescu, avînd îndatorirea, părințele lor, ca să dea serviciile sale nepotului meu Iovepale pentru încasarea și liquidarea creanțelor și daraveriilor de procese ce s'ar ivi. Aceste legaturile se vor plăti de moștenitorul meu Manolache Iovepale, după încetarea mea din viață, cum arăt mai sus.

5) Las și leg serviciilor mei Vasile și Tina Georgescu câte lei zece mii (10.000) de fiecare, iar bucătăresei Elisabeta Biru lei trei mii (3000) Aceste sume li se vor plăti deosebit de ceea ce ei au în păstrarea mea.

6) Leg lui Costache Bănică sacagiul, lei una mie (1000).
 7) Leg Paunei Mateiasca ce m'a îngrijit pe timpul când ședeam în Craiova, lei noi zece mii (10.000), deosebit de ce are în păstrarea mea, care sumă i se va plăti o dată pentru totdeauna.

8) Leg școlăii pentru învățarea poporului român de la biserica sfînta Ecaterina din București, lei nouă dozece de mii

(20.000) odată pentru totdeauna și plătitibil după un an de la încetarea mea din viață.
 9) Afară de aceste legate particulare, moștenitorul meu Manolache Iovepale este dator să întrețină șase (6) paturi pentru bolnavi la spitalul central din orașul Craiova, cari paturi să poarte numele meu. Această îndatorire o va îndeplini un an de la încetarea mea din viață.

10) Moștenitorul meu va face din nou o școală la moșia mea Pleșoiul din plasa Dumbrava, comuna Pleșoiul, județul Dolj.
 11) Oblig pe moștenitorul meu ca să ajute zece (10) fete sărace din orașul Craiova, dîndu-le câte una mie (1000) lei la vremea mărișului lor.

12) Îndatoriez pe legatarul meu particular Mihail Raicovici, casierul meu, ca să stăruiască și să ajute pe nepotul meu Manolache Iovepale la încasarea banilor și ținerii contabilității.

N. Callifarof.

București, 17 Decembrie, 1887.

DIVERSE

Un examen în pușcării — Filantropia are deja multe fapte făcute, dar ea încă tot mai descoperie altele de făcut. Astfel în țările civilizate s'a pus pe instrucțiunea pușcărișilor, învățându-i măiestrii cu cari să se poată hrăni când vor deveni liberi; învățându-i carte, care are putere moralizatoare și modificatoare chiar și asupra criminalilor.

În Brașov — orașul cel mai apropiat al Ardealului — filantropia a adunat mijloace ca să susție școala pușcării.

În zilele trecute a fost examenul pușcărișilor, cari sunt instruiți de trei dascăli; un român, un neamț, și un ungur. Examenul a fost public, și asista la el, afară de judele de instrucție și procurorul, o mulțime de lume bună, preoți, avocați, negustori, profesori și mulți alți.

Rezultatele au fost admirate, mai ales acele câștigate de d-nul Moianu, dascălul român care este totodată și profesor la școalele primare române. Filantropia face în cazul de față, una din faptele cele mai frumoase. Ea încearcă a readuce pe cel răcit, pe calea cinștii și a muncii cinștite. Ce faptă mare și frumoasă!

La noi răcitiții din calea vieții cinștite, sunt pierduți chiar detot pentru societate și stat, ei în loc d'a fi cultivați și pocăiți, devin criminali mai mari, căci arestul colectiv ia stric de tot.

Pe poarta pușcărișilor noastre s'ar potrive inscripția de pe infernul lui Dante.

„Vol carî intrati, lăsați toată speranța“,
 căci cu urmă de moral omenească, de aci numai ieșiți!

La noi oare numai sunt oameni miloși și iubitori de aproapele lor?

Leac pentru ranele vitelor. — Avem multe leacuri de casă pentru vindecarea ranelor la vite, însă nici unul nu e atât de folositor ca cel următor. Se ia praf de pușcă și unsoare de porc (neserată). Praful se pisează mărunt și se mestecă cu unsoarea, — iar cu mestecătura aceasta se unge rana vitei. Părțilelele aflătoare în praful de pușcă au o putere antiseptică; adică împiedică putrezirea ranei, iar unsoarea — vindecă. Dacă un cal de es. la drum mai lung, frecându-și picioarele unul de altul s'a vîtmătat — e destul al unge cu mestecătura aceasta, care nu numai vindecă, ci și locurile pleșugă le umple cu păr frumos și lucitor. Unii economi au introdus și datina aceea, că vara ung corpul întreg al calului cu praf de pușcă mestecat în unsoare, și apoi duc calul la rîu și-l spală cu săpun și cu peria. Prin aceasta nu numai că primește calul o piele frumoasă, netedă, cu păr lucitor, — ci va fi ferit pe o vreme lungă și de acul neplăcut și otrăvit al muștelor.

MAINOU

De două zile viscoleşte în Capitală și la câmp. Tulburarea din atmosferă poate s'aducă întreruperea comunicațiunilor pe la liniile ferate, în mai multe puncte.

Se vorbește, că prințul Wilhelm de Wied, fratele M. S. Regina Românilor, va veni în București, spre a petrece câte-va zile lângă sora și cumnatul său.

Ieri s'a adunat o parte din acționarii fabricii de hârtie de la Letea, pentru a găsi măsurile de luat, spre a pune în picioare această fabrică. Ședința însă s'a amînat, pentru a se învîta mai mulți la această constituire.

D. P. Carp părăsește Capitala, pentru a se întoarce la Vaslui, diseară.

După câte știm, d. Eug. Carada nu-și va pune nicăiri candidatura, pentru a intra în Parlament.

Oficiul telegrafic din Ploești a refuzat să transmită următoarea telegramă de felicitare pentru jubileul de 50 de ani al *Gazetei Transilvaniei*, telegramă subscrisă de un număr distins de cetățeni din capitala Prahovei.

Aurel Mureșanu

Brașov.

„Purtați cu curaj și stărnință lupta pentru drepturile Românilor transcarpatini, ca prin cultură, progres, și libertate, să se realizeze cât mai curînd dorul nostru.

Informații mai de aproape ne asigură că nefericitul Petriș s'ar fi împușcat din greșală, cîntînd a curății o pușcă Martiny.

Pe scena Teatrului Național se va reprezenta o dramă menită a avea un mare succes. Autorul ei este confratele nostru Slavici, iar titlul *Gaspar Graziani*, domnul Moldovei

D. Adolf Cantacuzino, primul-președinte al Curței de Apel din București, s'a întors la postul său.

Primăria Capitalei a fracționat ast-fel secțiunile electorale, înecat magistrații de la Curtea noastră de apel nu vor ajunge în întreaga circumscripție. Bucureștii au să rețină 13 magistrați.

Tribuna din Sibiu și-a mărit formatul.

Măine seară. Marți, în grădina Liedertafel (Stavri) va fi inaugurarea primei societăți românești de popice.

Sămbăta viitoare, la Teatrul Național, beneficiul d-nei Arishta Manolescu; — se va juca *Francisca de Rimini* și *Vincenza*.

VIN NEGRU

de Oravița și Golu-Drancea
 Vechiul de 4 ani, calitate superioară
 tutulor altor vinuri.—15 fr. vatra și
ALB DE DRAGAȘANI
 din recoita anului 1883. — 15 fr. vatra în
PAUN POPESCU & Comp.
 18. STRADA LIPSCANI 18

IACOB C. NEGRUZZI

AVOCAT
 Doctor în drept, profesor de drept comercial la
 Universitatea din București
 25, Strada Romană 25
 consultațiunî în afaceri comerciale — 8—12 ante-
 meridiane 5—6 post-meridiane

BURSA DIN BUCUREȘTI

(2 14 Ianuarie. 1888)

VALORI	Tiraj liber	Cota oficială Bani gata	Termea
Renta română perpet. 1870.	81	—	—
Renta română amortisabilă.	93 1/2	—	—
Renta rom. (rurale convert.)	88	—	—
Obl. de stat C.F. Române 6%	—	—	—
idem idem . . . 5%	—	—	—
Imprum. Siera 1864	—	—	—
idem Openheim 1866	—	—	—
idem Oraș București	75	—	—
idem idem din 1884	—	—	—
Imp. or. B cu prime loz fr. 20	—	—	—
Credit fonciar rural . . . 7%	103 1/2	—	—
idem idem . . . 5%	88 1/2	—	—
Credit fonc. urb. din Buc 7	102	—	—
idem idem . . . 6%	94 1/2	—	—
idem idem . . . 5%	84 1/2	—	—
Credit fonc. urb. din Iași	75	—	—
Obl. casel pensun. fr. 300	210	—	—
Lozuri otomane	—	—	—
Panama	—	—	—
Korinth	—	—	—
Banca naț. ult. div. 77.40	—	10.18	—
Dacia-Rom ult. div. 21 lei	—	229	—
Nat. de asig. ult. div. 16.50	—	—	—
Manva rom. ult. div. fr. 10	—	—	—
Soc. rom. de cous. u. t. div.	—	84	—
Soc. Baz. art. ult. div. lei 20	—	—	—
Soc. rom. de hăr. ult. div.	—	—	—
Soc. de reas. ult. div. 15 lei	—	—	—
Nat. de asig. ult. div. 94.40	—	—	—
Soc. de cons. ult. div.	—	—	—
Soc. de hârtie ult. div.	—	—	—
Agio în bursă	—	17.40	—
Banca națională a României compt 6%	—	—	—
Avansuri pe efecte . . . 7%	—	—	—
Avansuri pe lingouri . 7%	—	—	—

Tendruța pieței, calmă

BUCUREȘTI

Tip. Curței Regale F. Göbl Fm, Pas. Român Nr. 12.

MARELE CIRC SIDOLI

Nr. 7, Strada Poliției, Nr. 7.

Numai încă 4 debuturi ale lui
MISTER ALPHONSO
Azi Luni și mâine Marți

MARE REPRESENTATIUNE

Începutul la 8 1/2 ore seara.

Miercuri 6 Ianuarie

2 reprezentațiuni, la 3 ore p. m., și la 8 1/2 ore seara reprezentațiune High-Life.

Cu stimă, **TH. SIDOLI**, director.

ECONOMIA DE INCALZIRE

Se poate aduce prin închiderea ferestrelor și ușilor prin

= BURLETE SUEDE =

cari le închid hermetic, ast-fel de nu lasă să intre nici aerul rece, nici să iasă căldura și au preferința, că se poate deschide ferestrele pentru aerisare

ACESTE BURLETE SE GĂSESC LA :

H. Hönich

MAGAZINUL DE TAPETE

Bulevardul Elisaveta-Doamna (Băile Eforiei)

Banca Națională a României

SITUAȚIUNE SUMARA

24 Dec. 1886.

19 Decembrie 24 - 1887.

ACTIV

33169977	Casa (Moneta)	32210621	31787662
25955990	Casa (Bilete ipotecare)	25876720	25877235
7883360	Ef. pred. la casă spre incasare.	635704	2388093
19127057	Portofoliu Român și strein	19372041	19090071
13690020	Imprum. garant. cu Ef. publice.	14741860	14206906
11977995	Fonduri publice.	11985575	11985575
1995031	Efectele fondului de rezervă	2542560	2542560
153975	amort. Im.	195441	195441
2579514	Imobil.	3132070	3143003
160909	Mobilier și mașini de imprim.	140717	140717
257129	Cheltuieli de administrație	253099	263507
29699086	Depozite libere	29764128	29691078
29953157	Compturi curinți	25761588	25951388
1648986	de valori	6539033	6539297
178734199		173151157	173854532

PASIV

12000000	Capital	12000000	12000000
1999452	Fond de rezervă	2575189	2575189
156962	Fondul amortisării imobilului.	197114	197114
105033500	Bilete de Bancă în circulație	107041930	106205030
1387296	Profituri și pierdere.	1083676	1083676
92153	Dobânzi și beneficii diverse	1025886	1056160
29699086	Depozite de retras.	29764128	29691078
25887789	Compturi curinți	17540700	19107164
1648986	de valori	1922534	1939121
178734199		173151157	173854532

HOTEL FIESKI

— BUCURESCI —

SITUAT ÎN CENTRUL ORASIULUI
Nr. 7, STRADA ȘELARI Nr. 7.

Se găsesc apartamente pentru familii cu anul și cu luna cu prețuri foarte moderate. Camere de la fr. 1—5 pe zi.
La etagiul al III-lea odăi frumoase cu fr. 25 pe lună.

Salon de dans pentru baluri, nunți și adunări.

SOCIETATEA DE BASALT ARTIFICIAL SI DE CERAMICA DELA COTROCENI

Societate anonimă cu un capital de 1,500,000 fr. întreg versat

Usina situată la București, Cotroceni, Șoseaua Pandurilor, peste drum de Asilul Elena, legată cu calea ferată prin stațiunea Dealu-Spirea,

DIRECȚIUNEA și DEPOSITUL PRINCIPAL : în București, Strada Doamnei Nr. 14, casa F. Göbl

— Adresa telegrafică : **BASALT, București** —

DEPOSITE SECUNDARE :

În București, Calea Grivița, Nr. 66.

În Brăila la D. G. Grosovich, piața Sf. Arhangel.

În Craiova la D. G. Poumay, hanquer.

Industria Națională ale cărei produse au obținut la Expozițiunea Cooperatorilor din București cea mai mare recompensă :

DIPLOMA DE ONOARE CLASA I-a

Estras din prețurile curente pentru București

Felul Materialului	Nr. bucăților necesare pentru unitate de măsură	PREȚURILE						
		Cal. 1		Cal. 2		Cal. 3		
		Pentru m. l.	Pentru uni-tatea de măsură cu apă	Pentru m. l.	Pentru uni-tatea de măsură cu apă	Pentru m. l.	Pentru uni-tatea de măsură cu apă	
Pavele pentru bordure.	la m. l.	10	350	4.25	325	4.00	300	3.75
Pavele pentru pavagiu	la m. p.	50	270	15.00	250	14.00	230	13.00
Lespezi pătrate	la m. p.	25	380	11.00	360	10.50	320	9.50
Pătrate felurite	la m. p.	36	240	10.00	210	9.00	180	8.00
Borduri de grădină	la m. l.	10	150	—	180	—	100	—
Căramizi refractare	la m. c.	420	320	—	—	—	—	—
Căramizi cu 6 găuri	la m. p.	80	65	—	—	—	—	—

Se aduce la cunoștința Onor. Public că în București și Orașele în care eșecută lucrările pentru Comună, Societatea să însărcinează și cu executarea, garantând întreținerea a un an și că se mai află la usină materiale vechi și disforme cu

— PREȚUL FOARTE REDUS —

Cea mai bună hârtie igienică de țigări este

DOROBANTUL, LES DERNIÈRES CARTOUCHES, L'INDÉPENDANCE DE LA ROUMANIE

Fabricat de Frații **BRAUNSTEIN**

Această hârtie analizată de către d. doctor Bernath, directorul laboratorului chimic al Eforiei spitalelor civile și al Facultății de medicină din București, s'a constatat că cea mai bună în toate privințele din toate hârtiile de țigară ce se importă în țară, de oare-ce însușește toate proprietățile unei hârtii de țigară ireproșabilă, fiind cu desăvârșire lipsită de țesătură animală, cum și de substanțe lemnoase și fabricată numai de apă.

A se feri de contrafacere. Numai atunci sunt veritabile, când fie-care foaie poartă firma noastră și pe scara semnătura noastră.

Frații **BRAUNSTEIN**.

SPECIALITATI MEDICAMENTOASE

BUCURESCI PREPARATE DE BUCURESCI
Strada Lipscani **I. A. CIURA**, farmacist Palatul Dacia,
APROBATE DE ONOR. CONSILIU MEDICAL SUPERIOR

PROTOXALATUL DE FER CIURA. Acest feruginos se poate întrebuița cu mare succes contra *cachexiei urbane* atonie de diferite organe, lipsă de poftă de mâncare, digestiune neregulată, dispnee, gastralgie, ftizie pulmonară (oftică) scrofuli, rachichime, lipsă de sânge, ne-venirea obișnuită a femeilor și contra tuturor boalelor ce provin din cauza lipsei de sânge.

PROTOXALATUL DE FER CIURA reanimă și vivifică bătrânețea, susține vederea la etatea unde ea se turbură și slăbește.

Pentru cloroaze (gălbănare), față palidă, anemie, cloro-anemie, convalescențele în genere, și mai cu seamă acelea care vin după friguri obișnuite sau tifoides, după pojar, etc., etc., este reconstituantul cel mai energic și cel mai prompt cunoscut până azi.

PROTOXALATUL DE FER CIURA combate asemenea și afecțiunile mucoase vaginale și uterine, exersând asupra-le o acțiune puternică și suverană; *poala alba* (leucorrhées sau pertes blanches) dispăre în scurt timp.

Instrucțiunea acompaniază fie-care flacon.
PREȚUL 2 LEI.

Pastile de chlorat de potasă

Specific contra boalelor de gât, maladiilor vocii, inflamațiilor și ulcerărilor gurei, contra anginei a scorbutului și a salivăției mercuriale. Acest remediu prețios se recomandă pentru oratori, advocați, profesori și cântăreți întreține dulceața și claritatea vocii.

Fie-care cutie poartă instrucțiunea.

PREȚUL 2 LEI.

Depoul principal la **FARMACIA NAȚIONALĂ**, strada Lipscani, Palatul Dacia-Romania; în detalii la cele mai multe farmacii din țară.

REUMATISMUL Podagra, Durerile de șale, Răcelile diferite, nevralgiile, etc. Se vindecă prin **Esența Anti-reumatică Ciura**. — Preț 4 lei.

DEPOSIT : **FARMACIA NAȚIONALĂ**, STR. LIPSCANI, Palatul Dacia-Romania, București.

TRUFE VERITABILE

proaspete din Perigord calitate extra, cu 20 franci kilo net, aduse franco la gara cea mai apropiată de destinatar. **TRUFE** conservate din Perigord, cu 25 franci kilo net, predate franco la gara cea mai apropiată de destinatar. Spre a ni se evita cheltuielile prea mari de înțoarcerea banilor, invităm pe clienții noștri să facă a urma suma pentru comandă, dându-ne ordine de expediție. A se da foarte legibil numele și adresele. Se caută serioși reprezentanți, comision foarte bun.

== **POUZALGUE**, la Vitry lingă **PARIS**. ==

DEPOUL FABRICEI DE ARTICOLE TECHNICE

MARE ASORTIMENT DE

CURELE DE TRANSMISIUNI

Garantate prima calitate

CURELE DE CUSUT

TUBURI DE CAUCIUC

cu spirale și fără spirale

— **TABLE DE CAUCIUC** —

— **RONDELE DE CAUCIUC** —

— **TUBURI DE CANEPA** —

CURELE ELEVATORII PENTRU MORI

ASBEST

— **STICLE PENTRU NIVEL DE APA** —

OTTO HARNISCH

BUCURESCI — 1, Strada Model, 1. — BUCURESCI

aproape de Grădina Episcopiei.

EPITROPIA BISERICII LUCACI

Se aduce la cunoștința publică că la 5 Ianuarie 1888, se va ține licitație publică în cancelaria acestei Epitropii, pentru închirierea proprietății Bisericii din Strada Șepcarilor Nr. 3, cu începere de la Sf. Dimitrie 1888 înainte, pe termen de trei sau cinci ani.

Doritorii sunt invitați ca la menționata zi, ora 10 a.m., să se prezinte cu oferte și garanții în regulă spre a concura conform legii contabilității generale a Statului.

Pentru ori-ce informații doritorii se pot adresa la d. Epitrop C. I. Săulescu, Strada Lucaci Nr. 13.

București, 5 Noembrie 1887.

Nr. 19.

PRIMA FABRICA ROMANA

DE

CARTONAGE DE LUX

PENTRU

FARMACII, CONFISEURI, PARFUMEURI, etc, etc.

— BUCURESCI —

Strada Doamnei, Nr. 8, (casele d-lui Maior Mișu)

Aducând din străinătate oameni speciali și mașini de cel mai nou sistem pentru confecționarea sus ziselor articole, sunt în pozițiune a satisface de orice comandă, înlocuind ca cea din străinătate. *Atrag deosebită atențiune asupra unei noi metode de cutii* lucrate cu legături de metal patentate de curând, care servesc pentru ținerea mărfurilor în magazine, cât și pentru transportarea într-ensele prin poștă sau prin orice altă cale.

Cu toată stima

M. LITTMAN.

A apărut de sub presă în editura Tipografiei Curții Regale F. Göbl fii, Pasagiul Român :

CALINDARUL SCOLAR

— PE —

ANUL 1888

— DE —

M. BERAR, Profesor.

(ANUL II)

(ANUL II)

PREȚIUL UNUI EXEMPLAR, LEGATURA ELEGANTA DE PANZA 3 LEI

Se poate procura de la editori trimițându-se costul în mandat postal sau marci postale.